

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE D LJUBLJANI

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{24}$ strani	Din 100—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 300—	$\frac{1}{3}$ strani	Din 800—
$\frac{1}{16}$ strani	Din 150—	$\frac{1}{6}$ strani	Din 400—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1200—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 200—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 600—	Priloga listu stane Din 100 za 1000 kom.	

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Štev. 2.

V Ljubljani, 31. januarja 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri Lovro Petrovarju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

1. Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljke.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trbovljah ali Zagorski apnenici po Din 13 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3.30 za kg. Pri vagonskem odjemu po Din 3.10 za kg franko vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol 42%, pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 172 za 100 kg franko vsaka postaja, na drobno Din 176 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90 Din. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonskem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, ¼% dušika po Din 115 za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200 za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat, 16% po Din 92 za 100 kg, v vrečah po 100 kg. Pri pol ali vagonskem odjemu cena po dogovoru Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra na bazi 18%, pri odjemu 15.000 kg po Din 116, za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 117 za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 118 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122 za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6 pri 100 kg.

2. Semena.

Družba bo imela v zalogi vsa potrebna deteljina, travna, pesna in druga semena in bo v prihodnjem listu vse potrebno objavila.

3. Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg, na drobno Din 3.80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolsče po Din 3.80 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in tolsčobe po Din 3.80. Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6 za kg, na drobno Din 6.50 za kg, najmanj 5 kg.

Promiul, pravilno sestavljena krma za perutnino; pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 12 Din kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju).

4. Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamorenice Borek: JS8 po Din 1680, VS10 po Din 1750, VFS12 po Din 2150, VFSR12 z verigo po Din 2250, VFS14 z verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2500, z varnostno varovalko Din 2800, EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBS za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobljač za oves EMO po Din 2000.

Reporeznica, domača, mala 400 Din, velika 800 Din.

Reporeznica „Borek“, EWAD po 630 Din, Borek EWB po Din 760, EWC po Din 980, EWL po Din 740, EWO po Din 740.

Brzoparilnik Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. 1850.

Telečji napajalniki po Din 130.

Gumijevi seski za napajalnike po Din 30.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000; A za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, MO za 60 lit. Din 1350, za 100 lit. Kl. po Din 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1 za 5 lit. po Din 620, št. 2 za 10 lit. po Din 750.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din.

Hoybergov aparat za določanje tolsčobe v mleku in smetani, tip 33 Din 570, tip 25 Din 690.

Sirišče „Kaštel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr Din 20, 100 gr Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanjanja), v skatljicah po 25 gr po Din 15, 50 gr po Din 25, 100 gr po Din 45, 500 gr po Din 180.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); požiralnikove cevi za teleta po Din 70, za goved po Din 160; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 60; irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80; obroči za bike poniklani po Din 25, navadni po Din 20; toplomer za merjenje vročine po Din 20; usesne znamke za živino po Din 1.50 za komad; znamke za perutnino po Din —.25 za komad.

5. Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčih gnezd Din 135 do 150, peresa k škarjam po Din 1.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40 do 90.

Drevesne ščetilnice (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18 do Din 40.

Strgule za drevje po Din 22 do 26.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, ročno-prevozne z dvema cevmi po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevmi po 75 cm, 2 bambusovimi cevmi po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice, Flickove nahrbtnice po sistemu Jessernigg po Din 640 komad, s pumpo na poteg po Din 640 za komad.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Škarje za strizanje mej od Din 40 do Din 120.

Papirnati drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po Din 50 za kg v zalogi Maribor.

Papir za lepljive pasove po Din 1 za meter. Dobi se v zvitihi po 50 m, v zalogi Maribor.

Vrtne zalivalke „Jajag“ 10 lit. Din 180, 12 lit. Din 200, 14 lit. Din 215, 16 lit. Din 225.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z embalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

6. Vinogradniški in kletarski predmeti.

Trtne škropilnice, bakrene, original Vermorel po Din 500, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450, prava francoska Superieur po Din 500, in original Austria po Din 500 za komad.

Škropilnica Nechville po Din 1300.

Potrebnosti k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 90 za komad, razpršilnik za trte mali po Din 40, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechville po Din 140.

Gumiljeve cevi za škropilnice po Din 15 za meter, tenke po Din 8.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50 za kg.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60 za komad.

7. Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojnične sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.

Gnojnične sesalke E 450 Din 900; F 375 Din 950; F 400 Din 980; F 450 Din 1000; G 320/450 cm Din 900; G 350/500 cm Din 940.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3,5 m po Din 1300; podaljšek 1,50 m Din 250.

Razpršilnik za gnojnične sode po Din 110 in Din 130.

Lopate za šitiranje po Din 20.

Lopate za šitiranje, nasajene po Din 64 do Din 80.

Lopate za nakladanje po Din 24.

Grablje železne, 10 do 16 zob po Din 12,50 do 20.

Vile železne, s tremi rogli po Din 13, s štirimi po Din 14.

Vile, garantirane, s štirimi rogli po Din 25.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600, D10MN po Din 1050, D9SS po Din 1100.

D7MN po Din 900, s plužno na vijake Din 1150; D6MN po Din 750; D5MN po Din 700; obračalni NW7 po Din 1150; NW5 po Din 1130; z obračalno osjo po Din 1300; dvojni obračalni plug BW5 po 1650 Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.

Osipalnik BHR po Din 400; DHUN po Din 700.

Glave D9SS po Din 410, D7MN po Din 300; D6MN po Din 270; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; HN7 po Din 470.

Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.

Plužne, enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825, UP6 po Din 870, UP7 po Din 960.

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.

Brane.

Dvodielne njivske MI 780 Din, MII 750 Din, GE3 po Din 1150.

Lahke posevne IVaL po Din 520; IVbL po Din 450.

Travniske brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.

Travniki skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travniškimi noži) po Din 2100 komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, komplet po Din 1100 za komad, Ara 16 po Din 1420.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750.

Planeti števil. 18, ročni, po Din 170.

Sackov dvovrstni ročni okopalnik (komplet z vsemi deli) po Din 690.

Sejalni stroji 5 vrstni H5b po Din 1650, Budućnost po Din 4500.

Triljerji (originalni Heidovi), razr. II/2 po Din 3100, II/ta po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.

Triljer „Feniks“ po Din 3500, spiralni po Din 1500.

Triljer Feniks II/20 po Din 3100, II/23 po Din 5600.

Robkači za koruzo EMR po Din 1120. Robkač ročni Mig-non po Din 100.

Izluščevalci za deteljo EVS Din 1850, EVSM Din 1650.

Vitelj (gepelj) EGF po 3230 Din; EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelje ER po Din 1630, D800 po Din 540.

Bencin - motor Lorenz 3 HP po Din 11.500, 4HP po Din 15.500, 3 HP s pumpo 17.000 Din; Benzin-motor Lorenz 3 HP stabilni po Din 10.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 32 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35, srednji po Din 62, veliki po Din 100 za komad.

Prava tolažba živčno bolnih

je moje pojasnilo, ki je ravnokar izšlo! V njem se pojasnjujejo dolgoletne preizkušnje o razlogih, postanku in zdravljenju živčnih bolezni. Ta evangelij zdravja pošljemo vsakemu, ki ga pisмено zahteva od dolnjega naslova. Tisoče zahvalnic nedosegljivo dokazujejo edini uspeh neumornega dela, vestnega raziskovanja za blagostanje trpečega ljudstva. Kdor spada v

veliko četo živčno bolnih,

kdor trpi vsled raztresenosti, potrnosti, oslabilnega spomina, nervoznega glavobola, jeze, želodčnih motenj, prevelike občutljivosti, bolečin v sklepih, vobče ali delne telesne slabosti ali vsled drugih brezštevih pojavov

mora zahtevati mojo knjigo tolažbe!

Kdor jo pazljivo prebere, bo prišel do tolažljivega prepričanja, da obstoja enostavna pot do zdravja in življenjskega veselja! Ne čakajte in pišite še danes!

Ernst Pasternack, Berlin SO.

Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 356.

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena lista za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 2.

V Ljubljani, 31. januarja 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Nabiranje članov Kmetijske družbe v Ljubljani podaljšano do 15. februarja t. l. — Poziv zaradi ugotovitve imovine podružnic. — Zadružno organizirana dobava živil vojaštvu. — Kmetovalci, gnojite z apnenim dušikom! — Se je čas gnojiti s Tomasovo žlindro. — Na kaj moramo paziti pri kupovanju deteljnih in travnih semen. — Rapa-vost ali gobavost trti. — Letošnje vino in razvoj vinske kupčije. — Kako se vrši klanje prašičev za izvoz v ljubljanski klavnici. — Kunčje kletke. — Škropite sadno drevje. — Poziv k prijavi poizkusnih zemljišč za posetev umetnih me-jalnih travnikov. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Vestnik odseka za rejo perutnine. — Književnost. — Družbene vesti. — Tržni pregled.

Nabiranje članov Kmetijske družbe v Ljubljani podaljšano do 15. februarja t. l.

Na željo številnih podružnic, ki še niso mogle pobrati članarine za leto 1930 od vseh priglašanih članov, je glavni odbor za letos izjemoma podaljšal prej označeni rok do 15. februarja t. l. S tem je podana možnost pristopiti k družbi tudi tistim kmetovalcem, ki dosedaj še niso imeli prilike poravnati te svoje obveznosti. Članarina znaša za celo leto 1930 le 20 Din in je ta znesek obenem naročnina za „Kmetovalca“.

Opozarja se, da je sprejem člana vezan na vplačanje članarine in da se ta šele tedaj vpiše v družbene imenike, ko je družba prejela njegovo članarino. Član družbe postane lahko vsaka oseba.

„Kmetovalca“ 1. številko od 15. januarja t. l. so prejeli vsi lanski člani. Od letos na novo priglašanih pa le tisti, ki bodo pravočasno poravnali članarino. Pri nekaterih od teh se bo pa pošiljatev nekoliko zakasnila, ker je bilo tehnično nemogoče, vse dosedaj prijavljene člane pravočasno vpisati v imenike.

Načelnštva so dolžna, da nemudoma poberejo članarino še od zamudnikov in jo skupno dopošljejo družbi. Ne smejo odkloniti nobenega novega člana, ki se je zato prijavil. Vsak seznam mora biti potrjen od županstva, da odgovarjajo redni člani § 5. družbenih pravil.

Vsi bivši člani zamudniki se pozivljajo, da takoj poravnajo članarino pri pristojni podružnici.

Vsak zaveden kmetovalec mora postati član Kmetijske družbe, ki je bila zanj ustvarjena in deluje za njegove koristi. Čim večje število pravih kmetovalcev bo ta zastopala, tem uspešnejše bo njeno delovanje. Zato je tudi dolžnost vsakega člana, da pridobiva druge kmetovalce — še nečlane za vstop v njihovo stanovsko korporacijo.

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Poziv zaradi ugotovitve imovine podružnic.

Načelstva podružnic se ponovno pozivljejo, da nemudoma dopošljejo Kmetijski družbi seznam njih imovine in ostale podatke, ki jih je družba zahte-

vala v svojem razpisu v 1. številki „Kmetovalca“ od 15. januarja t. l.

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Nabirajte nove člane! — Čitajte in shranjujte „Kmetovalca!“

Zadružno organizirana dobava živil vojaštvu.

Vsi, ki jim je naš gospodarski položaj pri srcu, se bodo gotovo zanimali v prvi vrsti za poljedelstvo, ki je vir našega bogastva in blagostanja. Izmed nešteto problemov, katere imamo, da jih rešimo v prid poljedelstva, bi bil brezdvomno tudi ta, za zadružno organizirano dobavo živil vojaštvu.

Danes so take dobave po veliki večini izključno v rokah posameznikov, ki se spet poslužujejo navadno prekupca, oziroma trgovca - grosista. Živilske potrebscine, predno pridejo v roke vojaske uprave, gredo navadno skozi 2 do 3 roke, katere vsekako nočejo imeti svoj zaslužek. Cena blagu od producenta do konsumenta naraste najmanj za $\frac{1}{4}$ — in to računamo z jako skromnimi zahtevami po dobičku. Kar je pa važno in povsem razumljivo, je dejstvo, da le ti dobavitelji iščejo blago za dobavo tam, kjer je najceneje. Pri organizirani zadružni dobavi bi to odpadlo in bi se v prvi vrsti upoštevali produkti onih krajev, kjer je vojaštvo nastanjeno. Zadruga bi se organizirala za vsako banovino, ter bi razprostrle svoje mreže po vseh garnizijah. Produkti kakor seno, slama, živila za mostvo, bi se v prvi vrsti dobavljala v banovini sami, a ono, kar banovina ne producira, bi se dobavljalo iz onih banovin, ki to lahko izvažajo.

Vodilna misel te zadruga bi bila, počasi in stopnjevaje pozadružiti ono, kar je godno za zadružno misel. Skrajšati pot od producenta do konsumenta in s tem poceniti blago. Dati možnost kmetu, da svoje produkte vsaj v gotovi meri sigurno in dobro proda, ter se mu da možnost, da začne pravilno pojmovati zadrugo in nje cilje.

Zadruga bi ne bila samo v interesu kmeta in zadružne misli, bila bi tudi v interesu države same in vojaštva, katero bi dobivalo svoje potrebscine direktno brez vsakega posredništva, torej ceneje. Odpadla bi tu razne nerednosti, ki se običajno dogajajo, ker zadruga bi ne imela interesa, da dobavlja blago slabše kakovosti, in niti bi se ne spuščala v katerekoli druge zvite naklepe ali mahinacije. To bi ji branilo dostojanstvo in cilji zadružništva. Kmetijstvu pa bi v tem pogledu bilo precej pomagano. Po eni strani bi imela zadruga stalnega in dobrega odjemalca in kar je glavno, kmetski denar bi ostal v rokah kmeta; oziroma oni dobiček bi bil spet uporabljen v prosep poljedelstva in to v tej ali oni obliki; kmetska samopomoč bi dobila en steber več, kar pa pri nas in v naših razmerah pomeni jako dosti.

V interesu države je, da ona pospešuje to misel ter vsi v tem vprašanju prizadeti merodajni faktorji.

Organizacija te zadruga ni težko izvedljiva; naravno da bo imela svoje težave in ovire, ako ne drugje jih bo imela tam, kjer zadene v živo one, ki imajo sedaj to stvar v rokah. Kapitala ne potrebuje mnogo in to posebno ne, ker bi se samo del izplačeval proti takojšnjemu plačilu in to tako, kot navadno delajo vse vnovčevalne zadruga v drugih državah, ki plačujejo 60—75%, a ostanek v teku mesec dni ali pa 100 po prijemu plačila za dobavljeno

blago vojaški upravi. Ker so pa tu navadno kratkoročni krediti, bi se denar v to svrhu gotovo dobil.

Po mojem mnenju bi ta zadruga uspevala kot samostojna organizacija, bolje bi pa bilo, ako bi se naslonila na močno organizacijo, ki razpolaga že z vpeljanim upravnim aparatom ter ima svoj vpliv med člani kakor tudi napram oblastim.

Dobro bi bilo, ako bi o tem razmišljali ter stvar vzeli v pretres posebno še, ker ideja ni osamljena, ampak je imela že svoje predhodnike v drugih državah. Dobro bi bilo, da bi oni, ki se zanimajo za stvar vnovčevanja poljedelskih produktov, stavili svoje eventualne pomisleke proti stvari, oziroma da bi opozorili na težkoče, ki so združene s tem. Polemika v tej stvari bi samo koristila in eventualno prinesla nove ideje v korist našega poljedelstva in njega usmeritve k racionalnemu obratovanju.

Dipl. com. Gomišček.

Kmetovalci, gnojite z apnenim dušikom!

Še je čas gnojenja z apnenim dušikom in to do spomladi, dokler ne oživi narava. Ta domači proizvod je izmed vseh dušičnatih gnojil najcenejši. **Cena se mu je letos zopet znižala** (glej „Kmetovalca“ inseratni del).

Z apnenim dušikom lahko gnojimo še ozimini (pšenici, ječmenu; za 1 ha rabimo 150—250 kg) in to kar po vrhu. Da se manje praši, je najbolje, da ga mešamo s prstjo. Trositi ga je obče le ob suhem mirnem vremenu, ko so rastline bolj suhe in niso več rosne, sicer jih lahko nekoliko požge in potem potrebujejo mlade rastline nekaj časa, da si zopet opomorejo. Če smo pa zamudili pravi čas gnojenja, potem je bolje počakati, da se ozimina nekoliko obraste. V tem slučaju apneni dušik prav nič ne škoduje.

Za vse jarine (na 1 ha 150—300 kg), naj se apneni dušik trosi nekaj dni pred setvijo, da dobi potem kaleča rastlina takoj primerno hrano in se lahko razvije. Tako delamo tudi pri koruzi, krompirju in pesi. Za te rastline ga podorjemo pred setvijo ozir. saditvijo.

Tudi za travnike (na 1 ha 150—200 kg) se je izkazal apneni dušik kot izvrstno gnojilo. Najlepše ga trosimo pomešanega s kalijevo soljo in Tomasovo žlindro; s superfosfatom ga ne smemo mešati, temveč trosimo to gnojilo par dni pozneje. Če travnike še dobro pobranamo, smo si dobrega uspeha gotovi.

Za vinograde, hmeljnike in sadovnjake (na 1 ha 300—400 kg) je apneni dušik tudi zelo umestno gnojilo, ker učinkuje tudi še v drugem letu. Rabiti ga moramo z drugimi gnojili in globoko podkopati. Gnojiti je zgodaj spomladi, če smo to delo zamudili jeseni.

Kmetovalci! Gnojite z apnenim dušikom, uspeh vam bo zagotovljen zlasti, če rabite tudi kalijeva in fosforna gnojila. Zavedajmo se, da brez umetnih gnojil nikdar ne bomo dosegli najvišjih donosov.

K.

Še je čas gnojiti s Tomasovo žlindro.

Ugodna zima dopušča še vedno gnojenje travnikov s Tomasovo žlindro. Zato nujno priporočamo kmetovalcem, da si tega gnojila še nabavijo in ž njim odpravijo mah na svojih travnikih. Čim višje odstotka je žlindra, to je, čim več odstotkov fosforove kisline ima, tim učinkovitejša je in tem manj se jo rabi na istem prostoru. Tudi deteljišča so hvaležna za to gnojilo, ki vsebuje tudi obilo apna.

Kmetovalci! Naročite si torej Tomasovo žlindro, dokler je še čas.

Na kaj moramo paziti pri kupovanju deteljnih in travnih semen.

Na naših, ponekod prav zanemarjenih travnikih ne pridelamo dovolj dobre in tečne krme, ki bi omogočala pravilno vzrejo živine. Zato si moramo pomagati s tem, da primanjkljaj pokrijemo s krmo, ki jo pridelamo na njivah. Sem spadajo na eni strani korenaste rastline, okopavine, na drugi strani pa razne vrste detelj in žlahtne trave. Vsakovrstnih semen ne pridelamo doma, vsaj ne povsod, temveč smo navezani na kupljeno seme. Ker je dobro seme važen predpogoj za zadovoljiv pridelek in ker so cene deteljnih in travnih semen precej visoke, hočem tem potom kmetovalce opozoriti na najvažnejše lastnosti dobrega semena.

Predvsem je treba paziti na **pristnost** semen; če hočeš sejati n. pr. laško ljulko, moraš tudi v resnici imeti seme laške ljulke, ne pa kako drugo podobno seme.

Dalje treba paziti na **čistoto**. Čistota se navadno izraža v odstotkih. 97% čistote pomeni, da se nahaja v 100 kg dotičnega semena 97 kg čistega, pravega, celega zrnja; ostalih 3 kg pa se sestoji iz zdrobljenih zrn, zrn drugih rastlin in plev, prsti, plev itd. Ker pa je treba plačati vseh 100 kg, je razvidno, da je čistejše seme več vredno; navadno je tudi, preračunano na čisto zrnje, cenejše.

Sama čistota pa seveda ne zadostuje. Najčistejše seme za setev ni uporabno, če ni kalivo. Zato se od dobrega semena zahteva **visoka kalivost**. Tudi kalivost izražamo v odstotkih, toda ne v utežnih, marveč v števnihih odstotkih. Odstotek kalivosti nam pove, koliko zrn od 100 čistih, pravih zrn kali v določenem času; n. pr. 90% kalivosti pomeni, da od vsakih 100 čistih zrn kali samo 90, ostalih 10 pa je nekalivih. Kalivost semena ponehava s starostjo. Starost se na zunaj pozna po barvi, kar pa ni zanesljivo. Kajti barva se da z gotovimi mahinacijami osvežiti. Vsled neugodnih vremenskih razmer ima včasih tudi sveže seme izgled starosti. Točno sliko da samo poskus na kalivost.

Omenil sem že, da se poleg čistih, celih zrn nahaja v semenu razna **nečistota**. Ni pa vseeno, kakšna je ta nečistota, kajti ona ne more nikdar koristiti. Toda če ta nečistota obstoji iz zdrobljenih zrn, prsti, kamenja in plev, vsaj škodovati ne more. Če pa se med primesmi nahaja mnogo plevelnih zrn, je to

vedno več ali manj škodljivo. Nekateri pleveli pa so tako škodljivi, da moramo zahtevati, da je seme popolnoma čisto od njih. Sem prištevamo **predenico**. Pri deteljah in mačjem repu moramo zato zahtevati od trgovca, da jamči **popolno odsotnost predenice**.

Končno se je treba pri kupovanju ozirati še na eno okolnost, namreč na **izvor ali provenienco** semena. Vsako seme se povsod ne more obnesti. Dokler imamo opravka z neoplemenjenim semenom, vedno lahko s precejšnjo gotovostjo trdimo, da je domače boljše od tujega. Zlasti velja to za seme iz milejših južnih krajev, ker da za naše podnebje premalo odporne rastline.

Kakor za dober pridelek še ni dosti, da izpolnimo samo en pogoj, tako tudi seme še ni dobro, če odgovarja samo eni od zgoraj omenjenih lastnosti. Ono **mora zadostiti** v čim večji meri **vsem nanje** **stavljenim zahtevam**. Ker se pa semenu na prvi pogled ne pozna, jeli dobro ali ne, je potrebno, da kupec vedno zahteva od prodajalca, da mu ta jamči polno uporabnost blaga.

Ing. I. Zaplotnik.

Rapavost ali gobavost trt.

V nekaterih vinogradih je nastopila lansko leto neka čudna bolezen in sicer na starem pa tudi na mlajšem lesu. Ta bolezen je na prvi pogled podobna raku ali ožigu, ki ga povzroča mraz na sadnem drevju. Razločuje se pa od njega v tem, da se ozebljeno mesto na drevju le zasušijo in razpoka ter sčasoma odlušči. Pri trti pa se iz razpok razvijejo še posebni bradavicam podobni izrastki ali kraste, kakor, da bi bile iz plutovine. To bolezen imenujemo pri trtah — **rapavost ali gobavost**.

Rapavost trt opažamo največkrat na starem lesu v bližini zemlje in sicer najrajše na cepljenem mestu ali vsaj blizu njega. Ti gobavi izrastki obdajajo včasih ves trtni les okoli in okoli, ali pa le na eni strani in sicer podolgič v dolžini po več decimetrov. Tako poškodovane trte potem oslabe ali pa vsaj zaostanejo močno v rašči in čez čas, t. j. po preteku nekaj let tudi poginejo.

Vzrok te bolezni je mraz ali pozeba. Lanska huda zima je namreč vničila životvorne plasti, ki se nahajajo med lesom in lubom, tamkaj, kjer se trta debeli; to so takozvane kambijalne plasti. Včasih povzročajo gobavost tudi pozni spomladni mrazovi, ki nastanejo takrat, ko se sok prične pretakati.

Ti gobasti izrastki se tvorijo tako, da se iz sosednih še zdravih stanic prično v večji množini razvijati plasti, da se zacelijo po mrazu nastale rane. Tu se tvori zelo bujno vezivo iz uničenih razpoklin. Najprej se tvorijo bele, siru podobne, pozneje, ko dozorevajo, pa rjave bradavičaste kraste (kalus). Raditega nastane veliko motenje v pretakanju soka v trti, in s tem v zvezi tudi nepravilno prehranjevanje vseh trtnih organov; poškodovana trta oslabi in sčasoma pogine.

Opaža se, da so tej bolezni podvržene zlasti trte, ki rastejo predvsem v **nizki legi, dalje v težki mokrotni zemlji** in tiste vrste trt, ki **zgodaj odganjajo**.

Predvsem je treba dognati, kje leži vzrok. Nizke lege je najbolje izrabiti za druge namene in ne za

vinograde. Ako je zemlja težka in mokra in lega dobra, moramo zemljo predvsem osušiti, kar se da doseči s pravilno drenažo, t. j. da napravimo odvodne jarke. V ta namen se izkoplje 35—40 cm širok in najmanj 80 cm globok jarek, v katerega nasujemo predvsem debelega in nato drobnejšega kamena in na vrhu pa zemlje. Jarke je izkopati tako, da se voda zadostno in hitro odpeljuje iz zemljišča.

Izbiri **pravih trtnih podlag** se mora posvečati pri obnovi vinogradov tudi največja pazljivost. Naj navedem, da je od podlag v tem pogledu zelo občutljiva **rupestris montikola**, ki napravlja v mokri zemlji in v nizki legi zelo rada gobave trte. V tako zemljo se sploh ne sme saditi, niti montikola, niti njene križanke, kakor so n. pr. **rupestris Göthe št. 9**, **riparia × rupestris 101¹⁴**, **riparia × rupestris 3306** in **3309** itd. Najboljša podlaga za take zemlje je križanka **solinis × riparija 1616**.

Pa tudi na izbero žlahtnih sort naj se zlasti v nižjih legah pazi. Sade naj se cepljenke takih sort, ki pozno odganjajo in niso podvržene pozebi. Od lanske pozebe se tudi v tem pogledu lahko marsikaj naučimo. Sem lahko prištevamo n. pr. laški rizling, nemški rizling, kraljevino, žametno črnino itd.

Na kratko povedano je pa ravnati z gobavimi trtami, kakor sledi.

Rapaste trte lahko rešimo pred poginom, ako jih takoj v prvem ali **najpozneje v drugem letu** zgozdaj spomladi vsaj ob času režnje, če ne preje, odrežemo **tik pod bolnim mestom** tako, da trta na novo odžene iz zdravega lesa. Ako pa je trta pozebla do cepilnega mesta, jo na tem mestu lahko tudi precepimo (v precep ali v žlebiček) in sicer **zgodaj spomladi, čim preje, tem bolje**. Če pa tega nočemo storiti, potem je pa počakati, da trte zopet na novo poženejo in nato jih zeleno pocepimo.

Iz tega je razvidno, da bolezen-gobavost ni nalezljiva, temveč je njen vzrok iskati le v pozebi.

Fr. Kafol.

Letošnje vino in razvoj vinske kupčije.

Letošnje vino uživa vsled svoje izredne dobrote v vseh krogih zasluženno ime in hvalo.

Posebno čast dela onim, ki so poslušali dobre nasvete, ter čakati s trgatvijo do skrajnosti, večinoma do polovice oktobra. V posebno dobrih legah so pridelali močna, polna vina, s popolnoma razvito cvetico (bukejem), kakršno more vsebovati le popolnoma dozorelo grozdje. Zato niso nova vina s 13%, 14% in celo 15% alkohola nikaka redkost. A najdemo celo vina (nemški rizling, traminec) s še višjim alkoholnim odstotkom.

Da imajo taka vina tudi razmeroma visoko ceno (12, 13, 14 in 15 Din liter), je umevno, ker je takih vin letos malo, osobito v najslavnejših štajerskih krajih, kot so Ljutomer, Jeruzalem, Ormož i, dr. — Povprečno pa imajo nova vina 10—12% alkohola ter se giblje njih cena po Štajerskem med 8—11 Din, na Dolenjskem pa od 6—8 Din.

Pa tudi Dolenjska in Belokrajina se letos merita s svojimi vini. Osobito je pridobil svoje zasluženno ime, od nekdanj priljubljeni rdečkasti, bolj kislati

„cviček“. Novi „cviček“ predstavlja po barvi, jakosti in okusu svoj pravi značaj, vsled česar je tudi kupčija na Dolenjskem in v brežijskem okraju mnogo živahnejša od prejšnjih let. Isto opazujemo tudi drugod.

Poleg vinske dobrote je letos mnogo pripomogla do živahnejše kupčije tudi uvidevnost vinogradnikov in tudi sila za hitrejše vnovčenje svojega pridelka. Srednja cena dolenjskim, odnosno bizeljskim navadnim, neizbranim vinom je 6—7 Din. Za boljša se dviga do 9 Din, za šibkejša pa zniža na 6—5 Din. Zato so letos segli po teh vinih tudi domači vinski trgovci, kar je gotovo vse pohvale vredno.

Vsa nova vina so zdrava, se dobro držijo in lepo čistijo. Le močnejša, ki še niso popolnoma pokipela, bodisi vsled preobilne sladkobe ali vsled prenizke toplote ob času kipenja, se prav počasi ali sploh ne čistijo, taka vina bodo pričela na spomlad zopet živalno kipeti ter se še bolj kaliti.

Vprašanje je torej, ali naj se taka vina in sploh vsa nova vina, ki se niso še prodala, odnosno ki se pogodbeno ne bodo pred marcem—aprilom točila, sedaj pretočijo in ločijo od droži. K temu kratek nasvet: Vina, ki so čista in zdrava in ki se na zraku nič ne spremenijo, ni ravno neobhodno potrebno, da jih sedaj pretočimo, marveč se to delo opravi šele marca-aprila pred nastopom gorkote v kletih.

Kalna in še nepopolna povrela vina, ki niso bila od burnega povretja sem pretočena, je v tem času **pretočiti in dobro prezračiti, da do spomladi, polagoma pokipijo in se obenem tudi lepo učistijo.** S tem dobijo lepši izgled, boljši izrazitejši in rezkejši okus in kar je glavno, obvarujemo jih preneglega in nepričakovane kipenja spomladi, kar utegne imeti neprijetne posledice.

Najbolje je za vsakega vinogradnika, da se svojega pridelka čimprej iznebi in da porabi del skupička za dobro zagnojitev že opešanih vinogradov bodisi s hlevskim ali umetnim gnojem, da bo prihodnja jesen zopet blagoslovljena z zadostnim in dobrim pridelkom.

Fr. Gombač.

Kako se vrši klanje prasičev za izvoz v ljubljanski klavnici.

(Dalje in konec.)

Potem pa pridejo vpoštev tudi dohodki, in sicer sledeči. Navadno se odprodajo že takoj na klavnici pljuča, jetra in srce, ako ne gredo prašiči v Avstrijo, in sicer po 20 Din za komad. Čreva mast, ki jo je 1 do 2 kg pri prašiču, se tudi lahko takoj odproda, in sicer po 12 do 14 Din za kg. Tudi čreva se lahko takoj prodajo, in sicer tanka čreva po 8 Din za komad in debela čreva po 10 do 20 Din za komad, kakor je pač sezona. Ako se pa nabirajo in shranjujejo v zmrzovalnici klavnice, in se odprodajo pozimi, ko je največ povpraševanja po njih, se pa dobi celo še več zanje. Tudi želodci se lahko prodajo po 2 Din za komad. Tako se dobi lahko še prej, preden pride prašič v predhladilnico, po 52 do 62 Din od komada. Na ta način so izdatki, ki znašajo za klavnico, tehtanje in predhladilnico, kakor

seveda tudi klanje skupno z ledom, kolikor se ga potrebuje za hladilni vagon (nekaj nad 30 Din od komada) skoraj še enkrat kriti. Končno pride še veterinarsko uverjenje o zdravju in poreklu za izvoz naloženega blaga, katero se izstavi takoj, ko je vagon naložen po veterinarju, ki je prašiče ogledal; to stane s kolekovino vred 70 Din od vagona.

Upoštevati moramo pri vsakem izvozu, da so prašiči kolikor mogoče enako veliki in težki, ker se le na ta način lahko nudi izbrano blago, ki je zmožno vsake konkurence, in se tudi lažje proda. Saj zahtevajo celo že ljubljanski prekajevalci od prekupcev izbrano blago; kmetovalec se pa danes ne sme čuditi, ako pride k njemu prekupec in mu reče, da je prašič predebel, prevelik ali pa premajhen. Dandanes se zahteva ne samo v inozemstvu, temveč tudi že pri nas za prašičke, ki služijo za izdelavo šunk, težo od 50 do največ 70 kg, ko so izčiščeni. To naj naši kmetovalci preudarijo in potem bodo razumeli, da sta dandanes za trgovino samo dve vrsti prašičev, ki pridejo v naši ožji domovini v poštev, in sicer oni, ki tehtajo živi nad 150 kg in ki so za pridobivanje špeha in masti, in pa, kakor sem omenil, prašiči, ki tehtajo živi 65 do 95 kg; ti so za prekajevalce in za izvoz. Vsled tega mora stremeti vsak posestnik, da izredi svoje prašiče do ene teh tež in da jih pravočasno odproda. Ker je pri nas največ povpraševanja po lahkih prašičih, je potrebno, da redimo v to svrhu pasmo, ki jo dobimo na ta način, da križamo domačo pasmo z jorkširsko.

Kakor je bilo pred kratkem v dnevnem časopisu čitati, so kupili baje Angleži v Savskem Marofu tovarno, katero bodo preuredili v veliko klavnico. Tam bodo klali tako imenovane „bakon“-prašiče. To so prašiči, kateri tehtajo izčiščeni samo 50 kg in ki ne smejo imeti niti 55 kg. Zaklane prašiče razpolove, nasole v polovicah, jih zapokajo v zaboje in pošiljajo na Angleško. Baje nameravajo v svrhu oplemenitve naše pasme vpeljati k nam 5000 jorkširskih prašičev.

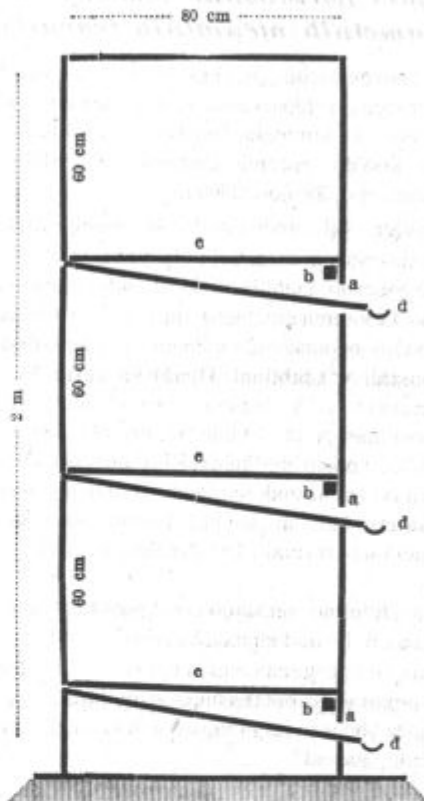
V tej smeri se bo morala razvijati naša svinjereja!

Dr. I. Kunc.

Kunčje kletke.

Predno si kdo nabavi kunce, mora imeti zanje primeren prostor. Par zabojev, ki jih postavimo enega vrh drugega in iz katerih teče potem gnojnica v spodnje prostore, ne velja za umno koncero. Pri gradnji kunčjega hleva moramo paziti na to, da je hlevček zavarovan pred vremenskimi neizgodami in proti prepihu. Biti mora tudi suh, svetel, snažen, dovolj velik in dobro zamrežen. Navadno gradimo kletke iz desk. Kdor poseduje lasten svet, lahko gradi zidane kletke, ki ostanejo vedno na mestu. Vsekakor se je ozirati pri napravi hlevčkov na to, da imajo dvojna tla, od katerih naj so spodnja tla nagnjena na sprednjo ali zadnjo stran, da se nesnaga čim hitreje odteka. Spodnja tla naj so zadaj 10 cm nižja (gl. sl. 2.), nepremična, ter naj sežejo nekoliko iz kletke. Prekrita naj so s strešno lepenko, ki je ob straneh pritrjena s trikotnimi letvami, ki se tesno prilagajajo tlem in steni. Med spodnjimi tlemi in zadnjo steno je 2 cm široka odprtina (a), da za-

more gnojnica na prosto. Na notranji strani zadnje stene je 10 cm od tal pritrjena letva (b), na kateri leže zgornja, premična tla (c). Ta so sestavljena iz 4—10 cm širokih deščic, ki so po 16—20 mm oddaljene druga od druge, da zamore odteči med odprtini gnojnica na spodnja tla ter po teh ven v žleb (d). Velikost kletke naj ne bo manjša kakor 100 cm × 80 cm (dolž. × šir. × viš.). Take prostorne kletke lahko uporabljamo za samice z

Slika 2. Obris kunčje kletke v prerezu. a) odprtina pod zadnjo steno in med spodnjimi tlemi, b) letva pritrjena na notranjo zadnjo steno, c) zgornja tla, d) žleb za odvajanje moče.

mladiči in za skupine mladičev. Samo ob sebi je umevno, da je treba kletke enkrat na teden osnažiti na ta način, da vzamemo premakljiva tla iz kletke ter nesemo vso nesnago naravnost na gnojišče, kjer tla osnažimo. Vsak mesec enkrat napravimo mešanico vode in kreolina ali sanitola ter z njo temeljito umijemo kletke. Priporoča se v to tudi kaporit. Na ta način bomo zabranili pri kuncih marsikatero bolezen.

Inkret.

Škropite sadno drevje.

Letošnja mila zima nam dosedaj še ni preprečila škropljenja z **arborinom**. Kdor se je le količkaj zavedal važnosti tega škropljenja, je to delo tudi v prvič že obavil. Sedaj čaka, da bo škropil drevje še v drugič in sicer vsaj **nekaj tednov preden drevje odžene**.

Precejšno število kmetijskih in sadjarskih združenj se je dosedaj priglasilo pri družbi za **cenejšo nabavo arborina**, tega uspešnega sredstva za zatiranje sadnih škodljivcev (glej poziv v Kmetovalcu št. 22. l. l.). Načelstva se opozarjajo, da velja ta

ugodnost cenejše oddaje arborina še nadalje, ako ga naroče podružnice (kmetijske korporacije), ki posedujejo pripravne škroplilnice v celih sodih (100 kg) in proti obveznosti, da bodo izvedle potrebne poskuse s škropljenjem v svojem okolišu. Fr. K.

Poziv

k prijavi poizkusnih zemljišč za posetev umetnih menjalnih travnikov.

Da se pospeši tudi pri nas umetno travništvo, ki pomenja višek umnega pridelovanja krme, zasejati namerava Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani letos na spomlad večje število vzornih umetnih menjalnih travnikov v ploskovni meri po 250 do 2500 m².

Kmetovalci, ki imajo voljo in veselje delati za vzgled sebi in svojim sosedom take poizkusne travnike in imajo na razpolago primerno zemljišče, ki je bilo lansko leto obdelano z okopavino (krompirjem, peso itd.) in leži ob kaki javni poti, naj se prijavijo pisмено ali ustmeno pri Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani, Dunajska cesta 38, do srede meseca februarja t. l. V pismeni prijavi naj prijavitnik navede natančni svoj naslov, t. j. ime in priimek, kraj in hišno številko bivališča, pošto in železniško postajo. Nadalje mora v pismeni prijavi prijavitnik navesti natančno ploskovno mero njive, za katero želi, da se mu deloma ali v celoti izpremeni v umetni menjalni travnik. Pri ustmeni prijavi se vse to vzame na zapisnik.

Travno-deteljino mešanico za posetev umetnega menjalnega travnika dobi poizkusnik brezplačno od postaje in mu bo dala postaja od drugega leta naprej tudi potrebna umetna gnojila za pognojitev poizkusnega zemljišča, če se bo pisмено zavezal, da se bo pri izvajanju poizkusa držal natančno predpisov in danih navodil.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 1. Imam vinograd še na stari podlagi. Pred 30 leti se je pojavila na enem mestu bolezen, trte so začele mestoma izumirati, sedaj se je pa razpasla po vsem vinogradu. Na videz zdrave trte do junija meseca bujno rasto, potem se pa takoj posuše. Ko jih izkopljemo, je opaziti na koreninah plesni podobne bele niti, ki imajo zopern duh. Nič ne pomaga, če prostor z nova zasadiš, trte se posuše. **Kako imenujemo to bolezen in kako se jo odpravi.** (J. J. iz Z.)

Odgovor: V Vaš vinograd se je zanesla huda bolezen, ki ji pravimo **plesnoba na koreninah** (Rosellinia necatrix). Na koreninah je opaziti bela plesniva vlakna, podobne lasem in štrebam, ki diše zoperno po plesnobi. Na napadeni trti porumeni listje kar naenkrat, žile na listih tudi porumene, isto tudi poganjki. To bolezen prenesemo v vinograd navadno s ključi, ki imajo predolg 2 leten les, dalje z grubanjem starih trt ali pa, ako nismo pri obnovi vinogradov odstraniti vseh korenin iz zemlje; včasih jo zanesemo tudi z nastiljem iz gozda. Bolezen nastopa mestoma, slično kakor trtna uš; tamkaj trte izumirajo. Pa tudi sadno drevje, da celo peso in lucerno napada ta plesen, zlasti v mokrih in težkih vinogradniških zemljah. — Plesen na koreninah se zatira na ta način, da izkopljemo vse trte pazljivo s koreninami vred. Vse kar je napadenega, pa naj bodo to trte ali koli, je sežgati; še uporabljvo kolje naj se spodaj ožge ali pa temeljito namoči v 15% raztopini zelene galice. — Prav uspešno uporabljamo proti tej bolezni tudi žveplovi ogljik. Na vsakega pol metra prostora se skuplje 50

do 60 cm globoko luknjo, v katero se nalije 15—20 dkg žvep. ogljika; na to se luknja zagrebe. S tem sredstvom je previdno ravnati, ker je zelo strupeno in tudi zelo vnetljivo. Par let je treba zemljo pustiti prazno, potem je saditi poljske pridelke in na to šele na pravih ameriških podlagah cepljene trte. Omenjamo, da so ameriške podlage (zlasti solonis X riparija 1616) precej vztrajne proti tej bolezni. Fr. K.

Vprašanje 3. Poslali smo Vam zavitek posušenega trsa, ki ga je vničila neka nam nepoznana bolezen v sosednem vinogradu. Bojimo se, da se bo ta bolezen razširila še v druge nasade. **Prosimo Vas, preiščite to trsje ter nam sporočite, kako se ta bolezen imenuje in kako se jo zatre.** (M. S. iz Š. ob P.)

Odgovor: Odposlano trsje je napadeno po bolezni, ki jo imenujemo gobavost ali rapavost trt. Bolezen smo opisali v „Kmetovalcu“. Prečitajte članek in ravnajte se po njem.

Kmetijsko-šolski vestnik.

RAZGLAS

o sprejemu učenk v kmečko gospodinjstvo šolo na Mali Loki.

Na posestvu Mala Loka p. Velika Loka se otvori 10. februarja t. l. 1. tečaj kmečko gospodinjstve šole, ki bo trajal 6 mesecev, t. j. do 31. julija t. l. Učenke morajo stanovati v zavodu, kjer imajo vso oskrbo.

Namen šole je izobraziti dekleta srednjih in malih posestnikov za dobre kmečke gospodinjke, jim vcepiti veselje do kmečkega dela in jih ohraniti kmečki hiši.

Pouk zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva, vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja. Zlasti se pa poučuje teoretično in praktično poljedelstvo, kuhanje, šivanje, pranje, likanje, živinoreja, mlekarstvo, vrtnarstvo i. t. d. Učenke se vežbajo v gospodinjškem knjigovodstvu, ravnanju z bolniki in bolno živino, ter se zaposlujejo pri raznih delih na posestvu. Življenje v šoli sliči povsem življenju v naši kmečki hiši.

Celotna oskrbnina (hrana, stanovanje, kurjava, razsvetljava, to je sploh vse) znaša za označeno šolsko dobo 3600 Din. Dve tretini oskrbnine plačuje za učenke v zmislu § 7 pravilnika te šole kraljevska banska uprava dravske banovine, kot odškodnino za dela, ki jih opravljajo učenke na posestvu. Ostalo tretino oskrbnine Din 1.200 plača učenka od nosno starši (varuh) v dveh enakih obrokih, in sicer polovico pri vstopu, ostalo polovico pa po preteku treh mesecev.

Učenke, ki bodo sprejete v zavod, naj vzamejo s seboj v šolo po možnosti naslednjo obleko in perilo: vsaj eno nedeljsko obleko, dve obleki za delo, dva para čevljev, en par vrtnih čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, tri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, štiri srajce, šest parov nogavic, deset do dvanaest žepnih robcev, štiri kuhinjske, dva navadna in dva delovna predpasnika. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, štiri brisače, štiri servijete in jedilni pribor (žlica, vilice, nož).

Če ima katera več obleke jo tudi lahko vzame s seboj.

Dekleta, ki hočejo vstopiti v kmečko gospodinjstvo šolo, morajo izkazati, da so:

1. stare nad 16 let;
2. dovršile osnovno šolo;
3. moralno neoporečne;
4. popolno telesno zdrave;
5. predložiti obvezo starišev, oziroma varuha, da plača vse stroške šolanja v smislu določil pravilnika;

6. obvezati se, da se bodo strogo držale lišnega reda;
7. predložiti potrdilo županstva, da je hiči male, oziroma srednje kmetije.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, pravilno kolkovane (kolek 5 Din) prošnje za sprejem naj se vpošljejo najkasneje do 26. januarja t. l.* vodstvu kmečko gospodarske šole — Mala Loka, pošta Velika Loka.

Ban:

Ing. Dušan Sernec, s. r.

Kmetijska tečaja za sreza Kranj in Radovljica. V Senčurju pri Kranju se vrši januarja in februarja t. l. šesttedenski kmetijski poučni tečaj, na katerem se podaja nazoren pouk iz vseh kmetijskih panog. Razentega se podučujejo živinozdravstvo, gozdarstvo, higijena, kmetijsko spise, računstvo in kmetijska zakonodaja. V istem času se vrši enak tečaj tudi na Breznici na Gorenjskem. Podrobni učni programi so nabiti na občinskih deskah. Krajevni činitelji so ukrenili vse potrebno za številno udeležbo.

Enodnevni tečaj za rez v vinogradu se vrši v ponedeljek, dne 10. februarja t. l. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14. do 18. ure.

Dvodnevni kmetijski tečaji v Prekmurju. Poleg šesttedenskega zimskega kmetijskega tečaja, ki se vrši ob stalno dobrem obisku v Strukovcih, priredi sresko načelstvo še šest dvodnevni kmetijskih tečajev v sledečih krajih: Puconci, Moščanci, Kramarovci, Rogaševci, G. Petrovci in Nerađnovci. Predavali bodo najboljši strokovnjaki o sledečih predmetih: poljedelstvo in travništvo, živinoreja, sadjarstvo, gozdarstvo, veterinarstvo in kmetijsko pravo.

Zimski kmetijski tečaj v Beltincih. V četrtek dne 23. januarja 1930 je sreski kmetijski referent ing. Wenko otvoril šesttedenski zimski kmetijski tečaj za odrasle v Beltincih. Navzočih je bilo 109 kmetovalcev iz Beltincev in okoliških občin.

Predavanja bodo vsak četrtek in vsako nedeljo popoldne od trinajste do sedemnajste ure. Poleg glavnih kmetijskih predmetov: sadjarstva s travništvom, živinoreje z mlekarstvom, sadjarstva in veterinarstva bo obsegal tečaj tudi predavanja o zemljiškem katastru in zemljiškem davku, gozdarstvu, kmetijskem pravu in higijeni.

Gospodarske stvari.

Preskrba dobrih valilnih jajc v Prekmurju. Sresko načelstvo je uvedlo posebno akcijo, da se oskrbijo kmetovalci z valilnimi jajci kokoši štajerske pasme, ki je znana po svoji dobri nesnosti. Kdor želi jajca kupiti, naj se obrne na svoj občinski kmetijski odbor, ki je prejel natančno navodilo.

Kmetijske novice.

Železniške olajšave. Za X. mednarodni jubilejni vzorčni velesejem v Ljubljani, ki se vrši od 29. maja do 9. junija 1930, so dovolile železniške popuste doslej sledeče države: Austrija, Čehoslovaška, Nemčija, Poljska, Rumunija, Sarsko ozemlje, Švica — po 25% popusta, Grčija 50%, Ogrska pa ugodnost

* Za prvo številko je razpis prepozno došel v roke uredništva.

razreda za razred, t. j. plača se n. pr. tretji razred osebnega vlaka, vozi pa se z brzim.

Kmetijski referat v Mariboru. Pri sreskem načelniku Maribor, levi breg, se je ustanovil v svrhu pospeševanja kmetijstva za sreze Maribor, levi breg in desni breg in Konjice kmetijski referat, ki bo vodil odslej vse posle, ki jih je imel preje prejšnji kmetijski oddelek bivše oblastne samouprave v Mariboru. — Interesenti, ki hočejo imeti kakšnih navodil o gospodarstvu, se naj obračajo pisмено ali pa osebno odslej le na tukajšnji urad. Ravno tako naj se odslej naprej pošiljajo semkaj vse vloge za podpore itd., ki so namenjene za kraljevsko bansko upravo v Ljubljani.

Sreski kmetijski referent v Murski Soboti. Pri sreskem načelstvu v Murski Soboti je ponovno ustanovljen kmetijski referat, ki ima svoj delokrog za celo Prekmurje. Kot kmetijski referent je imenovan ing. Wenko Benedikt. Uradni dnevi za stranke bodo v Murski Soboti vsako sredo, pri sreskem načelstvu v Dolnji Lendavi pa vsak drugi in četrty petek v mesecu.

Vsem čebelarjem in prijateljem čebelarstva ter raznim knjižnicam priporočamo, da si naroče strokovni list „Slovenski čebelar“, ki prinaša važne čebelarske sestavke in razprave. Če hočemo umno gojiti naše čebele, potem ne smemo biti brez strokovnega čtiva.

Tudi vsem knjižnicam priporočamo, da naroče naš list in s tem propagirajo idejo prekornistnega čebelarstva. List izhaja mesečno. Velja letno 40.—Din. Naroča se ga pri tajništvu čebelarskega društva v Ljubljani.

Dopisi.

Iz Rajhenburga. Na nedeljo dne 5. januarja t. l. se je vršilo pri kmetijski podružnici v Rajhenburgu kmetijsko predavanje, in sicer po prvi sv. maši v prostorih tamošnje kaplanije. Zbralo se je nad 100 posestnikov iz vsega rajhenburškega okoliša. G. načelnik Škoberne je otvoril s primernim nagovorom predavanje in predstavil g. Kafola, ki je predaval navzočim o važnosti sadjarstva, o zimskih delih v sadovnjakih ter o gnojenju drevja. Povdarjal je predvsem uporabo raznih umetnih gnojil, kakor nitrofoskala, Tomasove žindre, kalijeve soli, apnenega dušika itd. — Nato je načelnik podarjal važnost škropljenja sadnega drevja z arborinom in pojasnjeval kako je to delo izvesti z navadnimi škroplilnicami. Konečno je g. župnik Tratnik v vznešenih besedah očrtaval razmerje, ki naj bo med podružnico in Kmetijsko družbo. Naročilo se je obenem tajniku, da predloži razne sklepe, ki so bili soglasno sprejeti, pisмено na glavni družbeni odbor.

Iz Boštanj. Dne 29. dec. t. l. se je vršilo po prvi sv. maši v šoli predavanje, ki se ga je udeležilo nad 40 posestnikov in ki so z velikim zanimanjem sledili pouku. Predaval je družbeni tajnik Fr. Kafol o oskrbovanju sadnega drevja pozimi, o gnojenju sadnega drevja z domačim gnojem in z umetnimi gnojili, o obrezovanju drevja in škropljenju z arborinom. Obdelal je pri tej priliki tudi sortiment za boštanski okraj.

Po predavanju se je vršil občni zbor podružnice S. V. D., ki ga je otvoril načelnik podružnice z lepim nagovorom. Tajnik Dobovšek je podal poročilo o delovanju podružnice v prošlem letu. Podružnica je priredila več predavanj in tečajev, organizirala sadno razstavo, ki je jako dobro uspela, udeležila se je sadne razstave v Brežicah ter sadnega sejma v Ljubljani. Navzoči g. župnik je pohvalno poudarjal požrtvovalnost in pridnost odbora, zlasti tajnika in blagajnika g. Slapšaka.

Med slučajnostmi se je izrekla želja, naj bi se pečali s škropljenjem drevja nalašč zato postavljeni in izurjeni ljudje, da bo šlo delo bolje izpod rok.

G. Brinjevec je omenil in opisal Schmidtbergerjevo reneto, ki jo goji že dolgo let na svojem vrtu. Razvila se je debata o tej sorti, vendar pa se je konečno odločilo, da se enkrat ne krene s poti, začrtane v že določenem krajevnem sortimentu (kanadka, voščenska, Baumanova reneta in Boskovski kosmač). Občni zbor je bil na to ob tričetrt na deset zaključen.

Ob tričetrt na 11 uro se je vršilo v šoli drugo predavanje. Zbralo se je nad 50 mladeničev in kakih 20 starejših gospodarjev. Predaval je zopet g. Kafol o važnosti sadjarstva, o sortimentu (posamezne sorte je razkazoval), o gnojenju sadnega drevja in škropljenju in o zatiranju voluharja. Tudi to predavanje se je hvaležno sprejelo.

Vestnik odseka za rejo perutnine.

Razdelitev plemen. kokoši štajersko-zagorske pasme. Sledeči rejci so dobili v rejo od „Odseka za perut. Kmet. dr. v Ljubljani“ nakupljene plemenske kokoši: 1. Jesih Anton, tajnik kmet. podr., Trbovlje; 2. Zalaznik Ciril, Kozarje 19, p. Dobrova pri Ljubljani; 3. Mekinda Josip, Novi Vodmat 27, p. Ljubljana; 4. Zicherlova Fanica, poštna uradnica, Vodice nad Ljubljano; 5. Osnovna šola, Gorje pri Bledu; 6. Lenarčič Stanko, pos. župan, Novavas pri Rakeku; 7. Ambrožič Lojze, Gaberje, p. Dobrova pri Ljubljani. — Razdelitev se je vršila 27. januarja 1930. — **Tajnik.**

Književnost.

Med. vet. Dr. Fr. Dvořáček: „Domači živinozdravnik“ — veliki svetovalec pri obolenju in ponesrečenju domačih živali. Avtoriziran prevod iz češkega, založba Umetniška propaganda.

Z veseljem opozarjamo na napovedani, neposredni izid tega velikega dela v založbi Umetniške propagande, odpravnost, Loka pri Zidanem mostu. Praktičen pomen te knjige bodo v prvi vrsti umevali naši živinorejci. Pri današnjem umnem gospodarstvu je reja domače živine, drobne in perutnine glavni vir dohodkov naših kmetovalec, je torej življskega pomena za nje, da posvetijo ohranitvi tega svojega imetja največjo pažnjo. Tega žal pa, da podeželski gospodarji o stvari niso dovolj poučeni in si ne vedo večkrat pomagati v boleznih in raznih neprilikah, ki jim povzročajo škodo. Pojavi kužnih bolezni kakor so: rdečica, smrkavost, perutninska kuga in podobne, povzročajo v kratkem milijonsko škodo. In vendar bi se pri temeljitem poznanju vseh znakov in načinov širjenja teh bolezni dala škoda preprečiti ali vsaj omejiti. Zato bodo vsi kmetovalci, kmetijski uradniki in prijatelji živali s zadovoljstvom pozdravili ta obširni spis — prvo naše temeljito živinozdravstveno delo. Smo trdno uverjeni o uspehu te pri nas tako potrebne knjige in vabimo vse interese, naj jo naročijo kot spis trajne vrednosti, ki jih obvaruje pred marsikatero škodo.

Ing. Jos. Teržan: Kmetovalčev svetovalec, je naslov knjigi, ki bi ne smela manjkati v nobeni kmeti hiši.

Pisec nas v vseskozi poljudni obliki seznanja s posameznimi faktorji proizvodnje, to je z naravo, delom in kapitalom. Predočuje nam razvojne faze rastlinske proizvodnje, upoštevajoč znanstvene in tehnične pripomočke. V poglavju o živinorejski proizvodnji se bavi pretežno s krmljenjem živali in nam prikazuje moderne osnove umne živinoreje. Mimogrede omenja najvažnejše oblike zemljedelske industrije. V obširnem poglavju obravnava agrarnopolitična vprašanja. Tu najdemo važne podatke o ceni zemlje, o vplivih na isto, o izračunavanju vrednosti zemlje, o ocenjevanju ali taksaciji zemlje, o davkih in carinah, o zadružništvu in kmetijskem

knjigovodstvu. Zaključno poglavje nam slika stanje zemljedelstva v Sloveniji. Knjiga je zelo lično opremljena s številnimi slikami, tabelami, diagrami, enim načrtom ter pregledno karto Slovenije. „Kmetovalčev svetovalec“ lahko služi „Kmetijski Matici“ v ponos, avtorju pa v spodbudo, da nam tudi v bodoče poklanja tako uspele publikacije. Knjigo toplo priporočamo! Dobiva se pri „Kmetijski Matici“ v Ljubljani in stane Din 20.—

Ing. I. Zaplotnik.

Družbene vesti.

Martin Humek, 60letnik. Dne 12. januarja t. l. je v krogu svoje obitelji obhajal višji sadjarski nadzornik v p. in urednik „Sadjarja in vrtnarja“ gosp. M. Humek svoj 60letni jubilej. Več kot polovica njegovega plodonosnega življenja je bila posvečena povzdigi nasega sadjarstva in vrtnarstva. S svojim temeljitim znanjem in neumornim in uspešnim delovanjem si je stekel toliko zaslug, da uživa danes splošno spoštovanje, kot strokovnjak pa vse zaupanje in priznanje. K temu jubileju dolgoletnega in uspešnega delovanja mu iskreno čestitamo in želimo, da bi nas v trdnem zdravju vodil še dolga leta po poti napredka in da bi z isto čilostjo bodril in učil naše sadjarje in vrtnarje kakor doslej!

† **Ivan Toman** dekan, načelnik in ustanovitelj Kmetijske podružnice na Vojniku je po kratkem bolehanju dne 19. januarja t. l. umrl. Pokojni je bil rodod Čeh, a se je popolnoma vživel v življenje našega naroda. Neumorno se je udeleževal na gospodarskem polju in vedno pospeševal napredek kmetijstva, posebno živinoreje. Podružnica v Vojniku bo izgubo svojega dolgoletnega in odličnega načelnika težko občutila. S svojim plodovitim delom med kmetiskim ljudstvom si je pa pokojnik postavil časten spomenik in vsi, ki so z njim delovali ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Tržni pregled.

Goveja živina. Vsled blage zime je dogon na sejme zelo dober. Izvoz je slab, ker so na inozemskih trgih cene popustile. Cene na domačih trgih neizpremenjene in vsled dovoljnih zalog krme čvrste.

Prasiči. Za lahke mesnate prašiče-pršutarje je veliko povpraševanje. Ker se je Poljska deloma odtegnila dunajskemu trgu, so se cene tam zvišale od 2—4 Din pri kg. Tudi težje prašiče se lažje proda, ker je ponudba slabša.

Konji. Cene neizpremenjene, za dobre konje dosti visoke. Kupcev veliko.

Žito. Cene so se učvrstile, povpraševanje veliko, ponudbe male.

Jajca. Svežega blaga je povsod dovolj, zato zastajajo konzervirana jajca, ki se plačujejo od 70—90 par. Cene so zravnane na vseh evropskih trgih.

Krompir. Cene neizpremenjene, povpraševanja ni.

Mlečni proizvodi. Vsled blage zime so cene nekoliko popustile.

Vino. Lanski letnik skoro razprodan. Cena se je dvignila v zadnjih mesecih od 2—4 Din pri litru.

Lesni trg. Položaj neizpremenjen, miren.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnikova nasled., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Vnetje srarnnice.

»... Bissulin« je učinkoval pri več kot 1000 živalih.

Tierarzt D. Deutsche Tierärztl. Wochenschr. 19. Jahrg. Nr. 11.

»...Preko 300 krav zdravljenih z »Bissulin«, vse z dobrim enakim uspehom.«

Tierarzt Dr. S. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 27. Jahrg. Nr. 16.

»Bissulin« se izdaja le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff, Chem. Fabrik Aachen. Brošure o bolezni razpošilja: Zastopstvo: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Perutninarstvo M. GOLOB
Lesnabrdo, p. Vrhnika pri Ljubljani

vzgaja samo

BELE LEGHORNE

najboljšega nemškega in holandskega izvira. — Poprečna nesnost v l. 1928—1929 178 jajc, najvišja 302 jajca.

1200 kokoši pod kontrolo!

Sprejemam prednaročila na: jajca za valenje, piščeta stara 1 dan in na mlade plemenske kokoši in peteline. — Zahtevajte cenik!

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta šte. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 160 MILIJONOV DIN.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način se poleg fosfornih in dušičnih gnojil dosežejo večji pridelki prvovrstne kvalitete. — Sedaj spomladi gnojite **na oral**:

Za žita	50—80 kg	40% kalijeve soli
Deteljo, travnik, koruzo	100—120 kg	
Krompir, peso, repo	120—150 kg	
Trto, hmelj in sočivje	150—200 kg	

Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje.
Zagreb, trg burze 3/II. Beograd, Poenkareva 27.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA ŠTEV. 1.

Račun poštne hranilnice št. 14.257 Brzjav »Kmeti dom« Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rente.

Stanje vlog 25,000.000 dinarjev. — Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Strankam nudi brezplačno poštne položnice za naaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez preključen obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročilu, na vključbo in zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2.

PODRUŽNICA V MARIBORU, SLOMŠKOV TRG ŠTEV. 3, PRITLIČJE, (POLEG STOLNE CERKVE).

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din.
Upravišтво ne prevzame posredovanja.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu trdnosti „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 267

Plemenske kunce (zajce)

vseh plemenitih pasem ima vedno na prodaj „Odsek za rejo kunccev Kmetijske družbe v Ljubljani.“ (Vsa polasnica dale tajištvu odseka). 261

Brinje in fige za žganjekuho

dobavlja najugodnejše veletrgovina Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbe. 257

Kuhano maslo

kupuje Jos. Jagodič, specerija in železnina, Celje, Glavni trg. 8

Motorno mlatilnico

(cena po dogovoru) ima na prodaj: Strojna zadruga St. Lovrenc na Dravskem polju. 10

Sadna drevesa

Viskodebelne jablane, hruške, češnje, orehe kakor tudi najboljše vrste od prtičnih, in več sto divjih kostanjev. (Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno) ima na prodaj: Jakob Pintar, sadlarski inženir pri Sv. Tomažu, pošta: Bukovica nad Skofjo Loko. 6

Jajca za valenje

prvovrstnih štajerskih „Salmtaler“ kokoši, komad po Din 2.50 oddaja in razpošilja tudi po pošti Uprava veleposestva E. Bachler, Račje pri Mariboru. 23

Plemenske peteline

plimette in salmtalske, 7 mesecev stare, ima na prodaj: Graščina Fužine, p. Dev. Mar. v Polju. 22

Prvovrstne jabolke divjake

za nasad drevesnice, 2500 komadov ima na prodaj: Mihael Kovačič, drevesničar, Sv. Peter nize Maribora. 21

Služkinja

(začetnica), 20—24 let stara, poštena, zdrava in pripravna za hišno in kuhinjsko delo, se sprejme v stalno in dobro službo v Ljubljani. Prednost ima sirota, da bo ostala več let pri hiši, za kar se mora obvezati. Ponudbe je poslati s sliko, katera se vrne in potrdilom od župnega urada o poštenosti na: Upravo lista „Kmetovalci“ v Ljubljani, Turjaški trg 3 (pod služkinjo). 20

Dekla

se takoj sprejme. Plača je po dogovoru. Kl. Liebold, posestnik, Sv. Anton v Slov. gor. 19

Peteline

štajerske jerebičarke, srednjega tipa, ima na prodaj „Kmetijska zola Sv. Jurij ob juž. žel. 18

Telico

montafonsko, 16 mesecev staro, lepega života, prodam radi pomanjkanja prostora. Franc Šturm, Velika čolnarska ulica 13, Ljubljana (Trnovo), 16

Dva posestva oddam v najem.

Graščinsko posest Krupa, 50 oralov polja, 20 oralov travnikov, ves fundus instruktus, električna moč, 12 minut od postaje. Posestvo na Dvoru pri Straži, izredno rodovitno polje, vinograd, travniki. — Prodaja 3 vagona krompirja, 7 vagonov lučerne, 3 vagona slame, 2 vagona namočenih sliv in jabolč, opravo za mlin, kolesa itd. Ponudbe na: ZURC, SEMIC. 17

Tri peteline (plimette),

krasne, za plemo, ima na prodaj: Alojzij Ambrožič, Dobrova pri Ljubljani. 14

Kobilo,

4 leta staro, svetlo rjavo, 170 cm visoko, ima na prodaj: Alojzij Jerančič, trgovec, Ljubljana, Karlovska cesta 8. 13

Sackov plug

malo rabljen, ima na prodaj: Mihael Strukelj, Zapuže št. 4, p. St. Vid nad Ljubljano. 26

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi Družba „ILIRIJA“ Ljubljana, Dunajska cesta 46 Telefon št. 28—20

Kavo vseh vrst in vsakovrstno specerijsko blago. Semena vedno sveža in dobro kaljiva. Koruzo in drugo žito. Pšenično moko prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

Perutninarstvo „Dovar“

Ljubljana, Linhartova ulica 9 ima na prodaj jajca za valenje in sprejema naročila za oddajo dnevnih piščancev od svetlograščastih odlikovanih plimetk! 27

30 hektolitrov vina

letnika 1927 od laške graševine, silvanca in kraljevine in 30 hl letnika 1929. istih vrst iz Plešiviških vinogradov ima na prodaj po 6 Din: Stjepan Majholer, posestnik, Jastrebarsko (Hrvatsko). 24

En vagon krmske in pol vagona repe

ima na nizki ceni na prodaj: Josip Lenarčič, Vera pri Vrhniki. (Istotam je dobili mladih lipčanskih konj in kobil iz kobilarne.) 25

Dva para pavov

ima na prodaj: Matevž Joras, Ljubljana, Cesta na Loko št. 4. 15

Zdravila

za ljudi in živali.

Preizkušene lastne specialitete z natančnimi navodili. Hočevarjeva Aromatična železnata tinktura. Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost. 1/2 l stekla 20 Din. Naročiti in porabiti je 3 stekla. Lecithin kroglice z železom. Živčna hrana za živčno oslabele, nervozne ter od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatla 24 Din. Hočevarjev želodčni prašek. Učinkuje pri želodčnem katarju, t. j. pri tiščanju in bolečinah v želodcu, želodčnem krču, kislem izpahovanju in bljuvanju. Skatla 20 Din. — Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in irganje. Stekl. 14 Din. — Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsih. Oboje 16 Din. — Migrenol, V 10 min. učinkujejo tablete zoper glavobol, irganje in vročico. Cevka z 10 tabl. 15 Din. — ZA DOMAČE ŽIVALI: Sadnikarjev zdravilni prašek za prašice. Sigurno zdravilo zoper boleznin na prebavilih, ki čisti in odvaža kužne bacile. Pospešuje tek in rejo živali, ter zabrani izbruh rdečice, Zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din. — Bosulin svečice. Edino zdravilo zoper stranski vnetje pri govedih. Zanesljivo zoper jalovost krav in telic. Skatla z 12 svečicami 30 dinarjev. — Protikataralni prahek za konje. Preizkušeno zdravilo zoper konjski kašelj težko dihanje in izgubo teka. Skatla 20 Din. Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! V zalogi vsa druga zdravila! Izdelaje in razpošilja samo:

Lekarna Mr. Stanko Hočevar
Vrhnika šte. 96.

Čuvalite se ponaredb, zato naročajte naravnost od mene! Pri večjih naročilih popust! 275

Dve kravi na prodaj

na graščini Čemšenik pri Dobu. 1.) Starejša importirana, čistokrvna, montafonska, 8 mesecev breja po importiranem plemenaku; 2.) Čistokrvna pincgavka, 3 mesece breja. Cena po dogovoru! Vprašati je trdniki Franc Urbanc v Ljubljani, Sv. Petra cesta 1. 12

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. — Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 D.

Lekarna TRNKOČZY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušiko...

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi žlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje proizvajalec:

Twornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „Nitrofoskal Ruše“, sestavljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.